

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie K. L.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 11 grudnia 2020 r.,

wniosku J. N. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocną uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2019 roku o sygn. akt I DO 20/19 w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora K. L.

na podstawie art. 547 § 1 kpk w zw. z art. 544 § 2 i § 3 kpk w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze

postanawia:

pozostawić wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem datowanym na dzień 29 lipca 2020 r., J. N. skierował do Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej pismo sygnalizujące konieczność wznowienia z urzędu postępowania. Jak wskazał, w złożonym piśmie sygnalizuje „konieczność wznowienia z urzędu - na podstawie art. 542 § 3 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 kpk - postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora K. L. do odpowiedzialności karnej zakończonego <<uchwałą>> Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dn. 26 marca 2019 r.”.

W dalszej części swojego pisma wniósł o „nieprzekazywanie przedmiotowej sygnalizacji do rozpoznania innej niż kierowana przez Pana izbę Sądu Najwyższego, o rozpoznanie sygnalizacji wyłącznie w ramach Izby Karnej Sądu Najwyższego i wyłącznie przez sędziów tej izby oraz o wydanie albo formalnego rozstrzygnięcia co do zasadności wznowienia w/w postępowania, albo też umotywowanej odpowiedzi odmownej wobec uznania bezzasadności wystąpienia sygnalizacyjnego”.

Zarządzeniem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2020 roku przedmiotowa sprawa została przekazana do Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej, który zarządzeniem z dnia 19 sierpnia 2020 roku zarządził wpisać ją do repertorium II DO.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek J. N. pozostawiony został przez Sąd Najwyższy bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 544 § 2 kpk w kwestii wznowienia postępowania zakończonych orzeczeniem sądu apelacyjnego lub Sądu Najwyższego orzeka Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów. Zgodnie z art. 27 § 1 pkt 1a do właściwości Izby Dyscyplinarnej należą sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury.

Zarejestrowana pod sygnaturą akt I DO 20/19 sprawa dotyczyła rozpoznania zażalenia na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 20 listopada 2018 r., sygn. akt PK I SD (...), w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 231 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk. Zatem organem właściwym do jej rozpoznania była Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego.

W świetle powyższego brak jest podstaw, aby przedmiotowy wniosek rozpoznany został przez Izbę Karną Sądu Najwyższego, o co wnosił wnioskodawca w wywiedzionym piśmie sygnalizacyjnym z dnia 29 lipca 2020 r.

Przypomnieć należy, że postępowanie wznowieniowe opiera się na ściśle oznaczonych podstawach wznowieniowych, które określone zostały w przepisach art. 540, 540a, 540b oraz 542 § 3 kpk. Oznacza to, że sąd wznowia postępowanie jedynie w przypadku stwierdzenia, że *ad casum* wystąpiła jedna z określonych w tych przepisach przesłanek.

W analizowanej sprawie, wnioskodawca próbował wykazać, że wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 kpk, to znaczy sąd był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z jego członków nie był obecny na całej rozprawie. W uzasadnieniu J. N. powołał się na punkty 1 i 4 uchwały składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020). Dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy bez znaczenia pozostają także wskazane na stronie 4 pisma wnioskodawcy orzeczenia, bowiem zapadły na kanwie konkretnego stanu faktycznego i nie mają mocy powszechnie obowiązującej.

W pierwszej kolejności wskazać przede wszystkim należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, orzekł, że uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20, OSNKW 2020, nr 2, poz. 7) jest niezgodna z: „a) art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, b) art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.), c) art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284 ze zm.)”.

Z kolei postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt Kpt 1/20 (M.P.2020.103), Trybunał Konstytucyjny uznał za niedopuszczalne stosowanie art.

439 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego, w rozumieniu przyjętym w powoływanej przez wnioskodawcę we wniosku o wznowienie postępowania „uchwale składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r.” (BSA I-4110-1/2020). W postanowieniu z dnia 21 kwietnia 2020 r., sygn. akt 1/20 Trybunał Konstytucyjny rozstrzygając spór kompetencyjny stwierdził, że: „Sąd Najwyższy – również w związku z orzeczeniem sądu międzynarodowego – nie ma kompetencji do dokonywania prawotwórczej wykładni przepisów prawa, prowadzącej do zmiany stanu normatywnego w sferze ustroju i organizacji wymiaru sprawiedliwości, dokonywanej w drodze uchwały, o której mowa w art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825 oraz z 2020 r. poz. 190)”. Dalej wskazano, że „na podstawie art. 10, art. 95 ust. 1, art. 176 ust. 2, art. 183 ust. 2 oraz art. 187 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, dokonywanie zmiany w zakresie określonym w punkcie 1 lit. a należy do wyłącznej kompetencji ustawodawcy”. W odniesieniu zaś do powołania sędziów przez Prezydenta RP jednoznacznie wskazano, że „na podstawie art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji, powołanie sędziego jest wyłączną kompetencją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którą wykonuje na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa osobiście, definitywnie, bez udziału i ingerencji Sądu Najwyższego”, a także, że „art. 183 Konstytucji nie przewiduje dla Sądu Najwyższego kompetencji do sprawowania przez ten organ nadzoru nad wykonywaniem przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej kompetencji, o której mowa w art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji, w tym dokonywania wiążącej wykładni przepisów prowadzącej do określenia warunków skuteczności wykonywania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tej kompetencji”.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Nadanie im przez ustrojodawcę mocy powszechnie obowiązującej powoduje, że jest nimi związany także Sąd Najwyższy w toku rozpoznawania zawisłej przed nim sprawy. W literaturze przedmiotu zasadnie zauważa się, że „nikt – a w szczególności żaden organ władzy publicznej – nie może w kwestii rozstrzygniętej przez Trybunał Konstytucyjny zająć stanowiska odmiennego niż wyrażone w orzeczeniu sądu

konstytucyjnego”. (B. Naleziński [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. P. Tuleja, Warszawa 2019, art. 190).

Nie można pominąć także tego, że Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 10 kwietnia 2019 roku, sygn. akt II DSI 54/18 jednoznacznie stwierdził, że udział w składzie sądu osoby, która została powołana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w następstwie procedury zainicjowanej obwieszczeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanym bez kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów oraz na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w zakresie udziału w niej sędziów w wyniku wyboru przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej piętnastu sędziów, w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3 ze zm.), nie narusza wynikającego z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) prawa do rozpoznania sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, wskutek czego osoba taka nie jest osobą nieuprawnioną do orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 KPK, a skład orzekający sądu, w którym zasiada taka osoba, nie jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 KPK.

Mając na uwadze powyżej podniesione okoliczności, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.